

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
НН ІНСТИТУТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
директор навчально-наукового
інституту культури і мистецтв
проф. Олена УСТИМЕНКО-КОСОРІЧ
«30» серпня 2024 р.

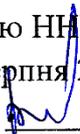
**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Галузь знань 02 культура і мистецтво

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня-програма / Дизайн інтер'єру

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією ННІ культури і мистецтв
«30» серпня 2024 р.
Голова Олександр РУДЕНКО

Розробник:

Єременко Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри музичного мистецтва

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри образотворчого
мистецтва та дизайну

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри

образотворчого мистецтва та дизайну

кандидат мистецтвознавства, доцент

Наталя КОХАН

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
2-й		2-й	
Лекції			
18 год.			
Практичні, семінарські			
22 год.			
Лабораторні			
Самостійна робота			
48 год.			
Консультації:			
2 год.			
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин: 90			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна передбачена структурно-логічною схемою підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Дизайн інтер'єру». Її зміст ґрунтується на результатах вивчення таких навчальних дисциплін першого семестру, як «Вступ до спеціальності», «Історія зарубіжного образотворчого мистецтва та архітектури», «Інформаційно-комунікаційні технології», а також фахових дисциплін художньо-проектного спрямування, що формують візуально-аналітичне та композиційне мислення здобувачів освіти. Водночас зміст дисципліни пов'язаний із такими навчальними курсами, як «Філософія», «Психологія (загальна, вікова)», «Естетика», «Історія мистецтва та дизайну», а також іншими дисциплінами гуманітарного та фахового спрямування, що забезпечують формування світоглядних, аналітичних і проєктних компетентностей здобувачів вищої освіти.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про сутність, організацію, основні принципи та методи науково-дослідної діяльності, а також розвиток навичок самостійного аналізу, узагальнення та систематизації наукової інформації у сфері дизайну інтер'єру.

Основні завдання вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень»: ознайомлення здобувачів вищої освіти з видами, напрямками та специфікою науково-дослідної діяльності у закладах вищої освіти; оволодіння алгоритмами планування та організації наукових досліджень; засвоєння теоретичних основ і набуття практичних навичок, необхідних для підготовки курсових робіт; розвиток логічного та критичного мислення; формування здатності до самостійної роботи, цілеспрямованості, відповідальності, самокритики та самоаналізу як важливих професійних якостей майбутнього фахівця у галузі дизайну.

Дисципліна «Основи наукових досліджень» забезпечує формування та розвиток програмних результатів навчання, пов'язаних із здатністю застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях; здійснювати пошук, збір, аналіз та систематизацію інформації; визначати мету, завдання та етапи наукового дослідження; використовувати фахову

термінологію та основи наукових досліджень у процесі обґрунтування дизайнерських рішень; формувати навички усного і письмового професійного мовлення та дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теоретичних принципів і практичних методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності: ЗК1 – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК2 – здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; ЗК4 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК6 – здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; ЗК7 – цінування та повага різноманітності та мультикультурності; ЗК8 – здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України; ЗК9 – здатність зберігати та примножувати культурномистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; ЗК10 – здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності. Професійні (фахові): СК10 – здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізацією – дизайн інтер'єру); СК11 – здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності; СК12 – здатність розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі дизайну; виявляти структурні й функціональні зв'язки; володіти практичними навичками з проектування об'єктів дизайну.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою опанування навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» є наявність повної загальної середньої освіти та здобуття початкової фахової підготовки у межах першого семестру бакалаврської освітньо-професійної програми «Дизайн інтер'єру». Необхідними є базові знання з навчальних дисциплін гуманітарного та загальнофахового циклу, зокрема «Вступ до спеціальності», «Історія зарубіжного образотворчого мистецтва та архітектури», «Інформаційно-комунікаційні технології», а також початкові навички роботи з навчальною та науковою літературою. Зазначене забезпечує підґрунтя для подальшого оволодіння методологією і методикою науково-дослідної діяльності у сфері дизайну інтер'єру.

Результати навчання за дисципліною

Вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» забезпечує оволодіння студентами базовими теоретичними знаннями з організації, методології та методики науково-дослідної діяльності, розуміння специфіки наукової роботи у сфері дизайну та мистецтва, а також набуття практичних умінь щодо використання сучасних інформаційних ресурсів для здійснення наукового пошуку. Здобувачі вищої освіти опановують алгоритми виконання курсових робіт з фахових дисциплін, засвоюють основи академічного письма та бібліографічної культури, розвивають навички аналізу й систематизації наукової та навчально-методичної інформації, формулювання дослідницьких завдань і обґрунтування дизайнерських рішень.

Дисципліна сприяє розвитку критичного та аналітичного мислення, дотриманню принципів академічної доброчесності, формуванню самостійності та відповідальності у навчально-дослідній діяльності, забезпечуючи підґрунтя для подальшої фахової підготовки у сфері дизайну інтер'єру, зокрема планування й організації наукових завдань, підготовки курсових робіт та аргументованого представлення результатів досліджень.

<p>Знання: предметної області та сфери професійної діяльності дизайнера інтер'єру.</p> <p>Уміння: застосовувати набуті теоретичні знання у процесі навчально-дослідної діяльності.</p> <p>Комунікація: професійна взаємодія в освітньому процесі.</p>	ПРН 1	<p>Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.</p>
<p>Знання: вимог до наукових текстів, норм академічної доброчесності, правил оформлення письмових робіт.</p> <p>Уміння: формувати письмові тексти наукового та навчально-дослідного характеру, аргументовано викладати результати дослідження</p> <p>Комунікація: усна та письмова професійна комунікація у процесі представлення результатів наукової роботи.</p>	ПРН 2	<p>Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування.</p>
<p>Знання: основ науково-дослідної діяльності, фахової термінології у сфері дизайну інтер'єру, понятійно-категоріального апарату наукового дослідження.</p> <p>Уміння: застосовувати фахову термінологію та базові методи наукового дослідження під час аналізу теоретичних джерел і обґрунтування теми курсової роботи.</p> <p>Комунікація: професійна комунікація з приводу обговорення та формулювання наукової проблеми у сфері дизайну інтер'єру.</p>	ПРН 3	<p>Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію, основи наукових досліджень.</p>
<p>Знання: специфіки наукового мислення, структури та логіки наукового дослідження.</p> <p>Уміння: визначати мету, завдання та етапи наукового дослідження, здійснювати самостійну навчально-дослідну роботу, застосовувати елементи критичного мислення.</p> <p>Комунікація: взаємодія в навчальному середовищі під час обговорення результатів дослідження.</p>	ПРН 4	<p>Визначати мету, завдання та етапи проектування.</p>
<p>Знання: основ організації навчально-дослідної діяльності та відповідальності за якість виконання наукової роботи.</p> <p>Уміння: забезпечувати виконання навчально-дослідних завдань на належному академічному рівні, дотримуватися принципів самоконтролю та самоаналізу.</p> <p>Комунікація: відповідальна взаємодія в освітньому середовищі.</p>	ПРН 6	<p>Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні</p>

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90-100	Студент володіє теоретичними знаннями з курсу «Основи наукових досліджень» на високому рівні та ефективно застосовує їх у навчально-дослідній діяльності у сфері дизайну інтер'єру. Уміє формулювати мету й завдання дослідження,

	добирати методи наукового аналізу, аналізувати та інтерпретувати результати з урахуванням специфіки дизайнерської проблематики. Студент логічно й послідовно викладає матеріал, самостійно опрацьовує фахові наукові джерела, коректно використовує професійну термінологію, дотримується академічного стилю письма та аргументовано обґрунтовує власні висновки.
82-89	Студент на достатньому рівні володіє теоретичними знаннями з методології наукових досліджень і базовою термінологією у сфері дизайну інтер'єру, застосовує їх у навчальній та проєктно-дослідницькій діяльності, однак допускає окремі неточності, недостатньо аргументує власні проєктні рішення та може поверхово інтерпретувати результати дослідження.
74-81	Студент демонструє загальне розуміння основ наукових досліджень у сфері дизайну інтер'єру та окремі навички пошуково-аналітичної роботи, однак комплекс дослідницьких і проєктно-аналітичних умінь проявляється обмежено. Можливі методологічні неточності, порушення логіки наукового викладу, нечіткість у формулюванні дослідницьких завдань, проєктних рішень або висновків.
64-73	Студент опанував основний зміст дисципліни, намагається аналізувати наукові й фахові джерела з дизайну інтер'єру та формулювати висновки, проте допускає суттєві методологічні й фактологічні помилки, не вміє самостійно й послідовно викладати матеріал відповідно до вимог науково-дослідної та проєктної роботи.
60-63	Практична підготовка студента відповідає мінімальним вимогам. Демонструються базові навички роботи з науковими та професійними джерелами у сфері дизайну інтер'єру, однак виклад матеріалу є нестабільним, наявні значні недоліки у використанні фахової термінології, обґрунтуванні проєктних рішень та оформленні результатів дослідження.
35-59	Студент невпевнено володіє навчальним матеріалом, не розкриває сутності дослідницького чи проєктно-аналітичного завдання, не здатний робити аргументовані висновки та узагальнення. Виклад матеріалу поверховий, фрагментарний і не відповідає вимогам науково-проєктної діяльності у сфері дизайну інтер'єру.
1-34	Студент виявляє низький рівень підготовки, не демонструє навичок наукового й фахового викладу, не володіє базовими дослідницькими та аналітичними умінями у сфері дизайну інтер'єру, не здатний працювати з джерелами та організувати власну дослідницьку або проєктну діяльність.

Розподіл балів

Поточний контроль										Разом	Сума
P.1 T.1	T.2	P.2 T.3	T.4	T.5	T.6	P.3 T.7	T.8	T.9	T.10		
Поточний контроль										60	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		
Контроль самостійної роботи										40	
8		8		8		8		8			

P.1, P.2, P.3 – назви розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль (за результатами практичних занять), самостійні роботи, залік.

5. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи наукового пізнання

- Тема 1. Поняття науки та наукового дослідження
- Тема 2. Методологія та методи наукових досліджень у дизайні

Розділ 2. Організація та інформаційне забезпечення досліджень

- Тема 3. Організація наукового дослідження: пошук і опрацювання інформаційних джерел
- Тема 4. Інформаційні ресурси та система інформаційного забезпечення наукових досліджень
- Тема 5. Бібліографічне забезпечення та сучасні технології опрацювання наукової інформації
- Тема 6. Етика наукових досліджень та академічна доброчесність

Розділ 3. Практика підготовки та представлення наукових робіт

- Тема 7. Робота з науковим текстом
- Тема 8. Курсова робота як вид наукового дослідження: методичні рекомендації
- Тема 9. Процес підготовки та оформлення наукових робіт (рефератів, курсових, кваліфікаційних)
- Тема 10. Оформлення, презентація та захист результатів наукового дослідження

6. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи наукового пізнання

Тема 1: Поняття науки та наукового дослідження

Поняття науки: сутність та характеристики. Основні функції науки. Класифікація наук. Методологія наукового дослідження. Основні етапи наукового дослідження. Наукові методи дослідження

Тема 2: Методологія та методи наукових досліджень у дизайні

Основи методології та методів наукових досліджень. Класифікація та застосування методів дослідження художніх і дизайнерських явищ. Сучасні міждисциплінарні підходи.

Розділ 2. Організація та інформаційне забезпечення досліджень

Тема 3. Організація наукового дослідження: пошук і опрацювання інформаційних джерел

Тема 1. Поняття науки та наукового дослідження												
Тема 2: Методологія та методи наукових досліджень у дизайні	10	2	2			4						
Розділ 2. Організація та інформаційне забезпечення досліджень Тема 3. Організація наукового дослідження: пошук і опрацювання інформаційних джерел	10	2	2			4						
Тема 4: Інформаційні ресурси та система інформаційного забезпечення наукових досліджень	10	0	2			4						
Тема 5: Бібліографічне забезпечення та сучасні технології опрацювання наукової інформації	10	2	2			4						
Тема 6: Етика наукових досліджень та академічна доброчесність	10	2	2			4						
Розділ 3. Практика підготовки та представлення наукових робіт Тема 7: Робота з науковим текстом.	10	0	2			4						
Тема 8: Курсова робота як вид наукового дослідження: методичні рекомендації	10	2	2			5						
Тема 9: Процес підготовки і оформлення наукових робіт (рефератів, курсових та кваліфікаційних робіт).	10	2	2			5						
Тема 10: Оформлення результатів наукового дослідження		2	2			5						
Тема 11: Процес захисту результатів наукового дослідження		2	2		2	5						
Усього годин	90	18	22		2	48	90					

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття науки та наукового дослідження. Методологія та методи наукових досліджень у дизайні	2	

2	Організація наукового дослідження: пошук і опрацювання інформаційних джерел	2	
3	Інформаційні ресурси та система інформаційного забезпечення наукових досліджень	2	
4	Бібліографічне забезпечення та сучасні технології опрацювання наукової інформації	2	
5	Етика наукових досліджень та академічна доброчесність	2	
6	Робота з науковим текстом	2	
7	Курсова робота як вид наукового дослідження: методичні рекомендації	2	
8	Процес підготовки і оформлення наукових робіт (рефератів, курсових та кваліфікаційних робіт).	2	
9	Оформлення результатів наукового дослідження Процес захисту результатів наукового дослідження	2	
Разом		18	

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття науки та наукового дослідження	2	
2	Методологія та методи наукових досліджень у дизайні	2	
3	Організація наукового дослідження: пошук і опрацювання інформаційних джерел	2	
4	Інформаційні ресурси та система інформаційного забезпечення наукових досліджень	2	
5	Бібліографічне забезпечення та сучасні технології опрацювання наукової інформації	2	
6	Етика наукових досліджень та академічна доброчесність	2	
7	Робота з науковим текстом.	2	
8	Курсова робота як вид наукового дослідження: методичні рекомендації	2	
9	Процес підготовки і оформлення наукових робіт (рефератів, курсових та кваліфікаційних робіт).	2	
10	Оформлення результатів наукового дослідження	2	
11	Процес захисту результатів наукового дослідження	2	
Разом		22	

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Сутність науки та завдання наукового пізнання.	4	
2	Методологія та методи наукових досліджень у дизайні	4	
3	Сучасні тенденції та інновації у сфері наукових досліджень	4	

4	Організація наукового пошуку: робота з джерельною базою	4	
5	Інформаційні ресурси для дослідника у сфері мистецтва.	4	
6	Бібліографія та сучасні технології роботи з інформацією	4	
7	Академічна доброчесність у наукових дослідженнях	4	
8	Робота з текстом: структура, стиль, логіка викладу	4	
9	Курсова робота як етап становлення молодого дослідника	4	
10	Технологія підготовки та оформлення наукових робіт	4	
11	Презентація та захист результатів дослідження	4	
12	Використання цифрових інструментів і технологій у науковій роботі	4	
	Разом	48	

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бойчук О. В. Історія дизайну, мистецтва та архітектури : навчальний посібник. Київ : Либідь, 2011. 304 с.
2. Горбачук В. Т., Горбачук Д. В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Слов'янськ : ТОВ «Видавництво „Друкарський двір”», 2013. 124 с.
3. Даниленко В. Я. Дизайн : підручник. Київ : Либідь, 2003. 320 с.
4. Кириленко О. П., Письменний В. В. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навчальний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 228 с.
URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/12251>
5. Класичне українське видання, часто використовується у дизайнерських ОПП.
6. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2003. 192 с.
7. Мельник О. М. Методологія художньо-проектної діяльності : навчальний посібник. Київ : НАОМА, 2016. 198 с.
(реальне академічне видання, добре «лягає» під інтер'єр)
8. Отенко І. П. Основи наукових досліджень : конспект лекцій. Харків : ХНЕУ, 2010. 80 с.
9. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 116 с.
10. Павленко Ю. В. Основи проектної культури дизайнера : навчальний посібник. Харків : ХДАДМ, 2015. 180 с.
11. Пилипчук М. І., Григор'єв А. С., Шостак В. В. Основи наукових досліджень : підручник. Київ : Знання, 2007. 270 с.
12. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : ІЗМН, 1997. 244 с.
13. Скорик М. В. Теорія і методологія дизайну : навчальний посібник. Львів : ЛНАМ, 2014. 212 с.
14. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень : підручник. Київ : Знання, 2005. 309 с.
15. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Слово, 2003. 240 с.
16. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. Київ : Знання, 2008. 310 с.

Додаткові:

1. Ніколаї Г. Ю. Методологія та технологія науково-педагогічних досліджень: *навч. посібн.* Суми: Редакційно-видавничий відділ СДПУ, 1999. 108 с.
2. Ніколаї Г. Ю. Проблема методологічного забезпечення наукових досліджень студентів. *Педагогічні науки: зб. наук. праць.* Суми: Редакційно-видавничий відділ СДП, 1998. С. 60–66
3. Ніколаї Г. Ю. Розвиток музично-педагогічної освіти: методологічний дискурс. *Педагогічні науки: зб. наук. праць.* Суми: СумДПУ, 2007. Частина четверта. С. 326-333.
4. Ніколаї Г. Ю. Системний та діяльнісний підходи в наукових дослідженнях майбутніх учителів музики та художньої культури. *Педагогічні науки: зб. наук. праць.* Суми: Редакційно-видавничий відділ СДПУ, 1999. С. 180–187.
5. Орлов В. Ф. Професійне становлення майбутніх вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія: монографія. Київ: Наукова думка, 2003. 262 с.
6. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька : *навч. посібник.* Київ: 2002. 270 с.
7. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих : *навч.-метод. посібник.* Київ : ВД «ЕКМО», 2011. 324 с.
8. Сучасна мистецька освіта: реалії та перспективи: зб. наук. праць / відп. ред. Г.Ю.Ніколаї. Київ-Суми: СумДПУ, 2004. 212 с.
9. Тушева В.В. Основи науково-педагогічних досліджень: навч.-метод. посібник. Харків, 2006. 219 с.
10. Мистецька освіта в контексті європейської інтеграції: зб. наук. праць / гол. редкол. [та перекл. з пол.] Г.Ю.Ніколаї. Суми: СумДПУ, 2005. 320 с.
11. Мистецька освіта в контексті європейської інтеграції: теоретичні та методичні засади розвитку: тези міжнар. наук. конф. / гол. редкол. [та перекл. з пол.] Г.Ю.Ніколаї. Київ-Суми: СумДПУ, 2004. 400 с.

Інформаційні інтернет-ресурси:

1. Сайт Національної академії наук України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx>
2. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішасв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://isp.kiev.ua/images/Page_Image/Library/Methodology_Zatserkovny_Tishayev_Demidov.pdf
3. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Methodol.pdf>

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Персональний комп'ютер або ноутбук, мультимедійний проектор, екран для проектора, аудіо колонки.